

บทความวิจัย (Research Article)

การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามพหุสูตร 5 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา เขต 11

The Academic Administration in the Digital Age According to the Five
Bahussutāṅga of the Administrators of Phrapariyattidhamma Schools,
General Education Division, Area 11

สุริยา จารึกดี¹, พระฮอนด้า วาทสทุโท², สุนทร สายคำ³
Suriya Jaruekdee¹, Phra Honda Vadasuddo², and Suntorn Saikham³
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น^{1,2,3}
Mahachulalongkornrajavidyalaya University Khonkean campus, Thailand^{1,2,3}

Received: March 28, 2023 Revised: April 17, 2023 Accepted: April 18, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพหุสูตร 5 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11 และ 2) เพื่อเสนอแนวการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพหุสูตร 5 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11 ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสานวิธี กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารและครู จำนวน 210 รูป/คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 5 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพหุสูตร 5 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11 พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการนิเทศการศึกษาตามลำดับ 2) แนวทางการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพหุสูตร 5 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11 ได้แก่ การด้านการพัฒนาหลักสูตร ศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรให้มาก พัฒนาหลักสูตรให้เข้ากับยุคดิจิทัล ด้านการจัดการเรียนรู้ ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ เข้าถึง เข้าใจเนื้อหาบทเรียนได้ง่าย เกิดการพัฒนาการต่อยอดจากความรู้เดิม ด้านการวัดผลและประเมินผล ใช้การวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และทันสมัยผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้อัจฉริยะที่เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน ด้านการนิเทศการศึกษา มีความเป็นกัลยาณมิตร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เชี่ยวชาญในการนิเทศการศึกษาห้องเรียน และการนิเทศออนไลน์

คำสำคัญ: การบริหาร, วิชาการ, ดิจิทัล, หลักพหุสูตร 5, โรงเรียนพระปริยัติธรรม

¹ Corresponding author, Tel. 0894278546, Email: 6405205028@mcu.ac.th

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study academic administration in the digital age of Phrapariyattidhamma school administrators, General Education Division, Area 11; 2) to propose the guideline for academic administration in the digital age according to the Five Bahussutaṅga of the Phrapariyattidhamma school administrators. This study was carried out by means of mixed-method research. The sample included 210 administrators, teachers, and educational staff. The tools used to collect the data were a questionnaire and a semi-structured interview form. The statistics used to analyze the obtained data were mean and standard deviation, together with the content analysis. The research results were as follows: 1) The academic administration in the digital age of Phrapariyattidhamma school administrators, General Education Division, Area 11 was statistically rated at a high level of practice in overall and aspect perspectives. The most practical aspect is learning management, followed by curriculum development and measurement and evaluation. 2) The guideline for academic administration in the digital age, according to the Five Bahussutaṅga of the Phrapariyattidhamma school administrators in the General Education Division, Area 11 was that in terms of curriculum development, the administrators should study and analyze the curriculum more and then develop curriculum to match the digital age. In learning management, they should use technology to learn and easily access and understand lesson content. There is an extension of the development from previous knowledge. In terms of measurement and evaluation, they should use a variety of modern measurements and evaluations through a digital learning platform suitable for the level of the learners. In terms of educational supervision, they should be good friends and proficient in the supervision of classroom education and online supervision.

Key words: Administration, Academic, Digital, Five Bahussutaṅga, Phrapariyattidhamma School

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนา กำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศ เพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึง ให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการ เปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัต ลักษณ์ของประเทศ ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีด ความสามารถของคนไทยให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดงานและการพัฒนาประเทศ ภายใต้แรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์และแรงกดดัน

ภายในประเทศที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579, 2560)

การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจที่สำคัญของการบริหารสถานศึกษาตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งผู้บริหาร โรงเรียน คณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดแนวทางปฏิบัติการประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้โรงเรียนให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้โรงเรียนดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้โรงเรียนมีความเข้มแข็งในการบริหารและจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลและประเมินผลรวมทั้ง ปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียนโรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

ในยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีดิจิทัลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาอย่างมากมาย รูปแบบของการจัดการศึกษาที่ต้องเปลี่ยนแปลง จากการเป็นผู้สอนและผู้เรียนเป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการเป็นหุ้นส่วนในการเรียนรู้ (partnering) โดยองค์ประกอบที่สำคัญของโรงเรียนในยุคดิจิทัลไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล เทคโนโลยีทางการศึกษาในยุคดิจิทัล ผู้เรียนและครูจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปโดยสิ้นเชิง ดังนั้นการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจึงมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้เหมาะกับยุคสมัย โดยอาศัยการนำของผู้บริหารโรงเรียนในยุคดิจิทัลต้องมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีและภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (สุภิญญา แซ่มซ้อย, 2561) ในขณะเดียวกันการนำหลักพุทธธรรมที่เป็นหลักธรรมคำสอนในทางพระพุทธศาสนา นำมาบูรณาการในการวางแผนการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ตั้งเป้าหมายเอาไว้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ได้แก่ หลักพุทธ 5 ประกอบด้วย ได้แก่ 1) พหูสูตตา (ฟังมาก เรียนมาก ท่องมาก) 2) ธตา (จำได้) 3) วจสา ปริจิตา (ท่องให้คล่องปาก) 4) มนสาอนุเปกฺขิตา (เพ่งให้ขึ้นใจจนสามารถสร้างภาพพจน์ขึ้นในใจและ 5) ทิฏฐิยา สุปฏิวิทฺธา (ขบให้แตก ด้วยทฤษฎี) ตามที่พระราชวร ปณฺญาวัชโรและคณะ (2562) ที่ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามหลักสัปปุริสธรรม 7 โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น ได้พบว่า สภาพการบริหารโดยใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยเพื่อพัฒนาระบบการวัดผลประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก จากปัญหาความสำคัญและข้อค้นพบข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพุทธ 5 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11 เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษายุคดิจิทัลให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จากเหตุผลดังกล่าวแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่า การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพุทธ 5 ควรทำอย่างไรให้ผู้บริหารทำหน้าที่ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โรงเรียนประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะที่มีความเกี่ยวข้องโดยเป็นบุคลากรของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11 จึงสนใจศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพุทธ 5 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11 โดยมุ่งหวังว่า สารสนเทศที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ในการนำไปปรับปรุงหรือพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ

ผู้บริหารโรงเรียนต่าง ๆ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ รวมถึงด้านอื่น ๆ และการจัดการศึกษาในสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11 ส่งผลให้การบริหารและจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลตามเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้พัฒนาด้านงานวิชาการให้ทันตามยุคสมัย และนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน รวมทั้งบรรลุเป้าหมายของหลักสูตรต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11 อยู่ในระดับใด
2. แนวทางการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพหุสูตร 5 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11 ที่เหมาะสมเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11
2. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพหุสูตร 5 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัล

ในยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีมีความก้าวหน้าและเป็นตัวเร่งปฏิริยาสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาอย่างมากมาย รูปแบบของการจัดการศึกษาก็ต้องเปลี่ยนแปลง จากการเป็นผู้สอนและผู้เรียนเป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการเป็นหุ้นส่วนในการเรียนรู้ (partnering) โดยองค์ประกอบที่สำคัญของโรงเรียนในยุคดิจิทัลไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล เทคโนโลยีทางการศึกษาในยุคดิจิทัล ผู้เรียนในยุคดิจิทัล และครูในยุคดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงไปโดยสิ้นเชิง ดังนั้น การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจึงมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้เหมาะกับยุคสมัย โดยอาศัยการนำของผู้บริหารโรงเรียนในยุคดิจิทัลที่ต้องมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีและภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2561) การบริหารงานวิชาการถือเป็นหัวใจหลักของการบริหารงานของสถานศึกษาทั้งหมด เนื่องจากจะทำให้ผู้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรทุกประการ อย่างไรก็ตาม การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องมีการพิจารณาขอบข่ายหรือองค์ประกอบในการดำเนินงานวิชาการให้สอดคล้องกับยุคดังกล่าว ซึ่งจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการนิเทศการศึกษา (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2561; อรทัย แก้ววิชัย, 2564) นอกจากนี้ พงศ์ธนาวัฒน์ สมบัติ (2565) ที่ทำการวิจัย ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี พบว่า พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง ($r=0.89$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

แนวคิดเกี่ยวกับหลักพุทธ 5

การนำหลักพุทธธรรมที่เป็นหลักธรรมคำสอนในทางพระพุทธศาสนา นำมาบูรณาการในการวางแผนการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ตั้งเป้าหมายเอาไว้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้แก่ หลักพุทธ 5 ประกอบด้วย ได้แก่ 1) พหุสสุตา (ฟังมาก เรียนมาก ท่องมาก) 2) ธตา (จำได้) 3) วจสา ปริจิตา (ท่องให้คล่องปาก) 4) มนसानุเปกขิตา (ฟังให้ขึ้นใจจนสามารถสร้างภาพพจน์ขึ้นในใจ และ 5) ญาณิยา สุปฏิวิธา (ขบให้แตก ด้วยทฤษฎี) (พระราชวสุ ญาณวชิโร, 2561)

พุทธ 5 ระดับ โดยหลักทฤษฎีจริงๆ แล้ว การเกิดของปัญหาที่เรียกว่า พหุสสุตา มี 5 ระดับ ผู้ที่เป็นพหุสสุตาต้องทำถึง 5 ขั้น ดังนี้ (พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมมจ ตีโต), 2552; พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), 2538; พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), 2540; พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), 2546; พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), 2547; มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539)

ขั้นที่ 1 พหุสสุตา แปลว่า ฟังมาก เรียนมาก ท่องมาก รวบรวมข้อมูลได้มาก ขั้นนี้เป็นการศึกษาเล่าเรียนจากข้อมูลต่างๆ จากครูอาจารย์ จากตำรา การเฝ้าหาความรู้ต่างๆ ขั้นนี้ทุกคนสามารถทำได้

ขั้นที่ 2 ธตา แปลว่า จำได้ จำสาระสำคัญให้ได้ว่าสิ่งไหนที่ควรจำเมื่ออ่านหนังสือจบเล่มๆ หนึ่ง ต้องจับประเด็นหลักให้ได้

ขั้นที่ 3 วจสา ปริจิตา คือ ท่องให้คล่องปาก เมื่อสมัยก่อนมีบทอาขยานให้ท่อง ในปัจจุบันไม่มีแล้ว ให้เรียนแบบฝรั่งเพื่อสอนให้คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น แต่ครูยังสอนเหมือนเดิม เด็กก็ยังคิดไม่เป็น แถมยังจำอะไรไม่ได้อีก โง่กว่าเดิมด้วยซ้ำ เพราะฉะนั้น หลักขั้นที่ 3 คือ ต้องท่องให้คล่องปาก จนสามารถจำได้ ไม่ว่าจะเป็ คำสุภาษิต คติ หรือพุทธวจนะ เมื่อต้องการสามารถหยิบมาใช้ได้ทันที

ขั้นที่ 4 มนसानุเปกขิตา คือ ฟังให้ขึ้นใจจนสามารถสร้างภาพพจน์ขึ้นในใจ เป็นวิธีการเรียนหนังสืออย่างหนึ่งสมัยผมเป็นสามเณร เปรียญ 8 เปรียญ 9 ผมใช้เวลาในการอ่านหนังสือ 1 ถึง 2 เทียวก็จำหมด เพราะผมใช้วิธีสร้างภาพในใจจนกระทั่งมองเห็นว่าข้อความนั้นๆ อยู่บรรทัดเท่านั้น หน้าไหนได้

ขั้นที่ 5 ญาณิยา สุปฏิวิธา คือ ขบให้แตก ด้วยทฤษฎี หมายถึง สิ่งที่เราเรียนที่จำมาแล้ว สิ่งที่ต้องจนคล่องปากแล้ว สิ่งที่เราคิดในใจ วาดภาพออกมาชัดเจนแล้ว สิ่งเหล่านี้จะต้องจำมาขบมาคิดตีให้แตก แล้วสามารถนำมาสรุปเป็นแนวคิดของตัวเองได้ นำไปประยุกต์ใช้ได้ ภาษาศาสตร์เรียกว่าได้ข้อสรุปรวบยอดแล้วนำมาประยุกต์ใช้ได้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัล พบว่าภาวะผู้นำยุคดิจิทัลกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่เดียวกันหลักพุทธ 5 เป็นหลักที่ทำให้เกิดปัญหาจึงมีความเกี่ยวข้องและเหมาะสมที่จะนำมาบูรณาการในการบริหารจัดการงานวิชาการในยุคดิจิทัลอันจะนำไปสู่การบริหารจัดการสถานศึกษาในภาพรวมให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Methods Research) แบบแผนผสมผสาน (Convergent design) เป็นการออกแบบการวิจัยโดยมีการดำเนินการวิจัยทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพพร้อมๆ กันมีลำดับความสำคัญเท่าๆ กัน ผู้วิจัยจะแยกการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลออก

จากกันโดยจะรวมข้อมูลทั้งสองชุดเข้าด้วยกันในการตีความหมายในลักษณะของการผสมผสานระหว่างข้อมูล ทั้ง 2 ชุด (Creswell, 2015 อ้างถึงในสัมฤทธิ์ กางเพ็ง และคณะ, 2565) มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11 จำนวน 460 รูป/คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11 ใช้การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 210 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling)

1.1 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพหุสูตร 5 ผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11 มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีความรู้ด้านหลักพหุสูตร 5 และปฏิบัติหน้าที่ด้านงานวิชาการ ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 5 รูป/คน ได้โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

2.1 เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi – structured Interview) เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพหุสูตร 5 ผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

3. การผสมผสานและสรุปผลการวิจัย เป็นการนำเอาผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยจากการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยจะรวมข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ทั้งสองชุดเข้าด้วยกันในการตีความหมายในลักษณะของการผสมผสานระหว่างข้อมูลทั้ง 2 ชุด เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย

สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ดีจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพหุสูตร 5 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11 โดยรวม และรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักพหุสูตร 5 รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ตามหลักพหุสูตร 5 ด้านการวัดผลและประเมินผลตามหลักพหุสูตร 5 และด้านการนิเทศการศึกษา ตามหลักพหุสูตร ตามลำดับ

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพหุสูตร 5 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11 พบว่า

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร ตามหลักพหุสูตร 5 ข้อเสนอแนะแนวทาง คือโรงเรียนควรจะทำ คำสั่งแต่งตั้ง การดำเนินงานจัดทำหลักสูตรโรงเรียนตามความสามารถ คุณวุฒิ และประสบการณ์ของครูและ บุคลากรทางการศึกษา และควรส่งเสริมให้ครูพัฒนาสาระของหลักสูตร หลักสูตรท้องถิ่นเพื่อนำไปสอน นักเรียนตามสภาพของแต่ละท้องถิ่น สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้มีการอบรมพัฒนาตนเอง เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรอยู่เสมอ และควรส่งเสริมการประสานงานระหว่างโรงเรียนภายในสำนักเขต การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11 ในการแลกเปลี่ยนหลักสูตรท้องถิ่นด้วยมิตรไมตรี ให้ครู และบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนร่วมกับคณะกรรมการโรงเรียนและชุมชน และควรปรับปรุงหลักสูตรโรงเรียนตามหลักสูตรแกนกลางและตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ส่งเสริมการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร และควรจะมีการประเมินการใช้หลักสูตรโรงเรียนที่ใช้ในปี การศึกษาที่ผ่านมา นำหลักสูตรไปใช้ให้เหมาะสมกับความต้องการและความถนัดของนักเรียนแต่ละบุคคล และควรเผยแพร่หลักสูตรท้องถิ่นที่พัฒนาดีแล้วให้เป็นที่ยอมรับต่อสาธารณชน

2.2 ด้านการจัดการเรียนรู้ ตามหลักพหุสูตร 5 ข้อเสนอแนะแนวทาง คือ โรงเรียนควรจะทำ คำสั่งแต่งตั้งครูผู้สอนตามวิชาเอก ความถนัด และประสบการณ์ของครูผู้สอน เพื่อผลสัมฤทธิ์ของการจัดการ เรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และควรสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ตาม ขอบข่ายเนื้อหาสาระ มาตรฐาน ตัวชี้วัดของสาระการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูพูดจาไพเราะ สุภาพในการจัดการ เรียนรู้ภายในชั้นเรียน และควรสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ PLC ของครู กลุ่มสาระต่าง ๆ ภายในเขตการศึกษา เขต 11 สนับสนุนให้ครูทำสื่อการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยและเหมาะสม กับนักเรียน ส่งเสริมให้ครูใช้รูปแบบการสอนที่หลากหลาย ทันสมัย และเหมาะสมกับวัยของนักเรียน เช่น Active Learning BBL เป็นต้น ส่งเสริมให้ครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 เรื่อง และ ควรจะมีการจัดการเรียนรู้อิงตามความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เช่น กิจกรรมชุมนุม เป็นต้น ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อระเบียบวินัย การเอาตัวรอด ทักษะชีวิต และการอยู่ ร่วมกับสังคมอย่างมีความสุข และควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อให้ นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่น การบวกลบ ใช้ในการใช้จ่ายเงิน การออมเงิน เป็นต้น

2.3 ด้านการจัดการเรียนรู้ ตามหลักพหุสูตร 5 ข้อเสนอแนะแนวทาง คือ โรงเรียนควรสนับสนุน ให้ครูผู้สอนอบรมการวัดผลและประเมินผลการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และควรกำหนดรูปแบบข้อสอบ วัดผลให้มีความหลากหลาย เช่น ข้อสอบปรนัย ข้อสอบอัตนัย ข้อสอบแบบปลายเปิด เป็นต้น สนับสนุนให้ ครูผู้สอนใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลผู้เรียนที่หลากหลาย เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน เช่น แบบ สังเกตพฤติกรรม แบบประเมินการทำงานกลุ่ม เป็นต้น และควรสนับสนุนวิธีวัดผลและประเมินแบบอิงกลุ่ม มากกว่าการใช้แบบอิงเกณฑ์ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้คำพูดสุภาพกับนักเรียนระหว่างการวัดผล และประเมินผล ในชั้นเรียน เพื่อให้ นักเรียนรู้สึกอบอุ่น กล้าคิด กล้าตอบ กล้าทำ และส่งเสริมให้ครูผู้สอนทำการวัดผลและ ประเมินผลอย่างตรงไปตรงมา ไม่ลำเอียงกับนักเรียนคนใดคนหนึ่ง ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมวัน สำคัญทางพระพุทธศาสนา วันสำคัญต่าง ๆ เพื่อใช้ในการวัดผลและประเมินผลผู้เรียน และควรสนับสนุนให้ ครูผู้สอนใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยหรือโปรแกรมประยุกต์ในการวัดผลและประเมินผล จัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครูผู้สอนในการวัดผลและประเมินผลอย่างเหมาะสม และจัดทำปฏิทินการ จัดการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผลไว้อย่างถูกต้องชัดเจน เช่น ตารางเรียน ตารางสอบ เป็นต้น

2.4 ด้านการนิเทศการศึกษา ตามหลักพหุสูตร 5 ข้อเสนอแนะแนวทาง คือ โรงเรียนควรส่งเสริมให้มีการทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานฝ่ายกำกับนิเทศและติดตามการจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียนทุกปี

การศึกษา และควรจะกำหนดวันนิเทศติดตามผลการจัดการเรียนรู้ให้ชัดเจน เพื่อครูผู้สอนจะได้เตรียมตัวรับการนิเทศ ส่งเสริมให้คณะทำงานกำกับ นิเทศ ติดตาม แนะนำครูผู้สอนอย่างสุภาพอย่างเป็นกัลยาณมิตร และส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีทัศนคติที่ดี การนิเทศคือการให้กำลังใจในการปฏิบัติงาน กำหนดบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการนิเทศ หัวหน้านิเทศ ผู้รับการนิเทศให้วางตนอย่างเหมาะสม และมีการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา ตามแนวนโยบายของ สำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11 และนโยบาย ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ตามลำดับ คือ "การศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ และวิถีอนาคต วิถีคุณภาพ " ซึ่งสอดคล้องการบริหารงานตามหลักพุทธ 5 มีการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อติดตามสนับสนุนช่วยเหลือด้านการปฏิบัติงานของครู และมีการนิเทศ 1 ครั้งเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมแก้ปัญหา หรือพัฒนาการจัดการเรียนรู้ต่อไป ประเมินผล ปรับปรุงรูปแบบการนิเทศติดตามให้ดีกว่าปีการศึกษาที่ผ่านมา และสรุปผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาเผยแพร่ต่อสาธารณชน

อภิปรายผล

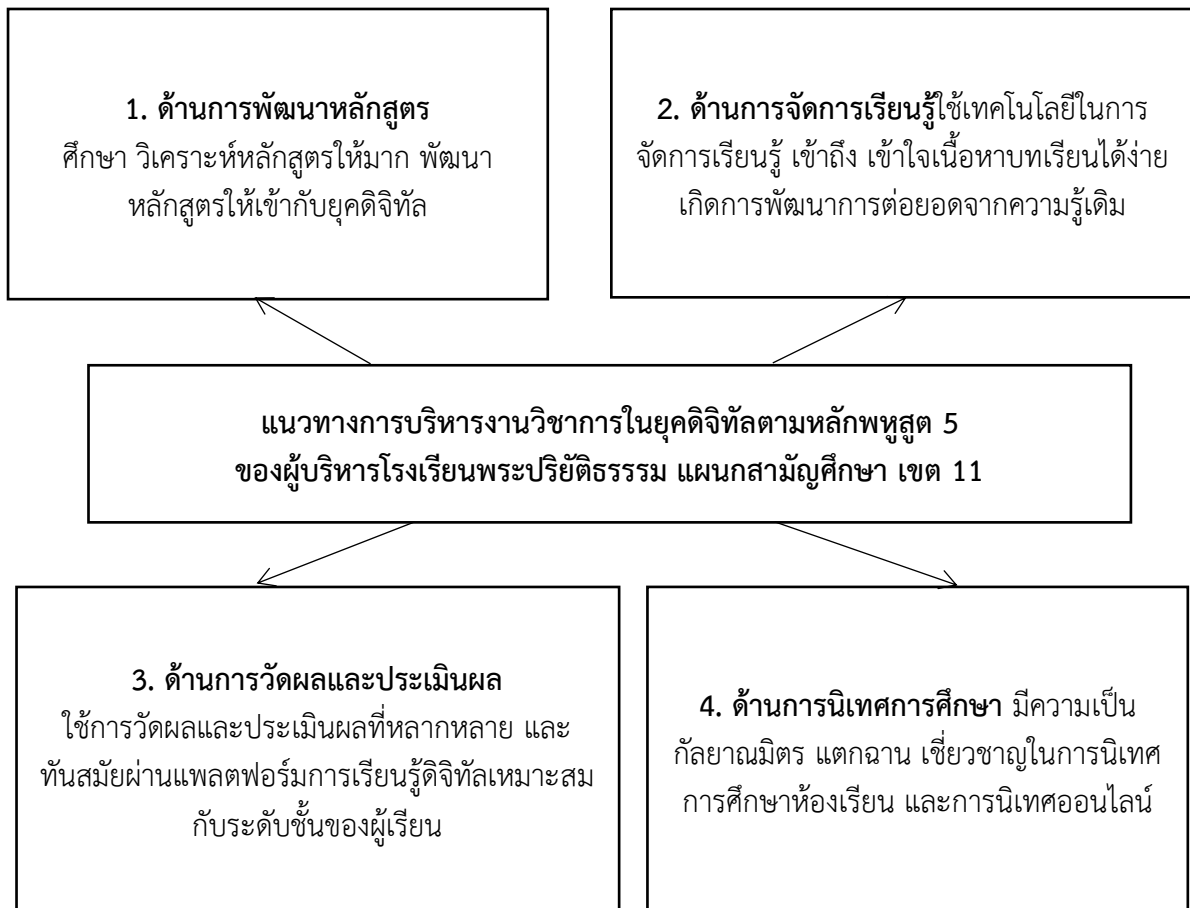
จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ เป็นด้านที่มีระดับการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลสูงสุด และอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11 เล็งเห็นถึงปัญหาการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนของนักเรียน โดยการนำเทคนิควิธีการต่าง ๆ มาจัดการเรียนรู้ เช่น การใช้สื่อ การใช้เทคโนโลยีอื่น ๆ เป็นต้น ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา แผนกสามัญศึกษา เขต 11 มีค่าเพิ่มมากยิ่งขึ้น เป็นผลจากการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11 ตามหลักพุทธ 5 คือ พุทฺสตา(ฟังมาก) ธตา(จำได้) วาจา ปริจิตา (ท่องให้คล่องปาก) มนสาอนุเปกฺขิตา (ฟังให้ซึ้งใจจนสามารถสร้างภาพพจน์ขึ้นในใจ) และทิวฺฐิยา สุปฏิวิทฺธา(ขอให้แตกด้วยทฤษฎี) และครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้นำนโยบายของผู้บริหารโรงเรียนไปปฏิบัติหน้าที่อย่างเอาใจใส่ และผลการศึกษาระบบการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพุทธ 5 ข้อที่มีค่าระดับปฏิบัติการมากที่สุด คือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูใช้คำพูดที่สุภาพกับนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน รองลงมาคือโรงเรียนสนับสนุนให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิยม รัชตะวัฒน์วินัย (2560) ได้วิจัยเรื่อง “แนวทางการบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดนครสวรรค์” ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารงานหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการนิเทศภายในโรงเรียน ส่วนด้านที่ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งแก้ว เพ็ญศิลา (2558) ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยากร)” ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยากร) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 11 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปน้อย คือ การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน การคัดเลือก หนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในโรงเรียน การพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การนิเทศการศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การแนะนำ การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงาน ด้านวิชาการของโรงเรียน การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ และอยู่ในระดับปาน

กลาง 6 ด้าน โดย เรียงลำดับค่ามีขั้วมีเลขคณิตจากมากไปน้อย คือ การวางแผนงานด้านวิชาการ การประสานความร่วมมือในการ พัฒนาการกับโรงเรียนและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

องค์ความรู้ใหม่

สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพหุสูตร 5 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11 ที่เหมาะสมกับสภาพบริบท ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรให้มาก พัฒนาหลักสูตรให้เข้ากับยุคดิจิทัล ด้านการจัดการเรียนรู้ ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ เข้าถึง เข้าใจเนื้อหาบทเรียนได้ง่าย เกิดการพัฒนาการต่อยอดจากความรู้เดิม ด้านการวัดผลและประเมินผล ใช้การวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และทันสมัยผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ที่เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน ด้านการนิเทศการศึกษา มีความเป็นกัลยาณมิตร แลกงาน เชี่ยวชาญในการนิเทศการศึกษาห้องเรียน และการนิเทศออนไลน์

ภาพที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักพหุสูตร 5 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สำนักเขตการศึกษา ควรมีแผนงาน กรอบ แนวคิด นโยบายในการกำหนดแนวทางการพัฒนางานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารตามหลักทฤษฎี 5 ในด้านที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 4 ด้านได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการนิเทศการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหาร และครูบุคลากรทางการศึกษาได้บริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัล รวมถึงมีความรู้ ความเข้าใจ วิเคราะห์ และมีความสามารถในการบริหารงานวิชาการและส่งผลต่อประสิทธิผลต่อโรงเรียนต่อไป

2. สำนักเขตการศึกษา ควรจัดฝึกอบรม สัมมนาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลที่หลากหลายซึ่งทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน

3. สำนักเขตการศึกษา ควรให้ความสำคัญในการกำกับ นิเทศ ติดตาม การดำเนินงานของงานวิชาการของผู้บริหารอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารเป็นไปตามวัตถุประสงค์การจัดการศึกษา

4. สำนักเขตการศึกษาควรจัดสรรครูที่ตรงเอกและมีความสามารถเฉพาะด้านมายังโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษามากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. โรงเรียนควรให้ความสำคัญด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล เพราะเป็นด้านที่มีระดับปฏิบัติการที่ต่ำที่สุดในการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักทฤษฎี 5

2. โรงเรียนควรส่งเสริมให้มีครูพัฒนาเนื้อหาสาระของหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น และความต้องการ ความถนัดของนักเรียน

3. โรงเรียนกระตุ้นให้ครูจัดเตรียม แผนการจัดการเรียนรู้ก่อนทำการสอน

4. โรงเรียนส่งเสริมการใช้เอกสาร คู่มือ และระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลเพื่อให้ครูได้จัดทำคู่มือการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้

5. โรงเรียนมีการให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นในการพัฒนางานของโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในด้านที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากัน 2 ด้าน คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล และ ด้านการนิเทศการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารที่มีคุณภาพ

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม ตามหลักทฤษฎี 5 ในแต่ละด้าน

3. ควรศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จากการเรียนรู้หรือมุมมองของบุคคลหลาย ๆ ฝ่าย เช่น คณะกรรมการโรงเรียนขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองของนักเรียน ชมชน ผู้นำองค์กร หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เป็นต้น

4. ควรทำการศึกษาตามหลักธรรมอื่น เช่น การบริหารงานวิชาการตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา, การบริหารงานวิชาการตามสังคหวัตถุ 4 ของผู้บริหารโรงเรียน

พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา, การบริหารงานวิชาการตามหลักไตรสิกขา, หลักพุทธปาปณิกะสูตร หรือหลักสี่ปฐิฐธรรม 7 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กิ่งแก้ว เพ็ญศิลา. (2558). *การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยากร)*. การค้นคว้าอิสระ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นิยม รัชตะวัฒน์วินัย. (2560). *แนวทางการบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดนครสวรรค์*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ปณิตตา แพงदान. (2464). *การบริหารงานวิชาการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พงศ์ธนาพัฒน์ สมบัติ. (2565). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย.
- พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมมจฺ ติโต) (2552). *วิธีบูรณาการพระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่*. https://www.mcu.ac.th/directory_uploads/administrator/file_upload/20180810135126_5579A3DA-BE21-41B8-A7AC-E517A756F6E5.pdf
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). (2538). *พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). (2540). *ภาวะผู้นำ*. กรุงเทพฯ: ธรรมสภา.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). (2546). *ภาวะผู้นำ*. กรุงเทพฯ: ธรรมสภา.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). (2547). *ธรรมนุญชีวิต*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- พระราชวุฒิ ภูณาวชิโร (เพชรโพธิ์). (2561). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามหลักสี่ปฐิฐธรรม 7 โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น*. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต], มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. TDC Thai Digital Collection. <file:///C:/Users/DELL/Downloads/MCU62021915.pdf>
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง, ชุตติภา บุตรติวงษ์, สมเกียรติ เจษฎากุลทวี, พลิชฐ์ อมรเชษณ์, และอภิชาติ นาเลาะห์. (2565). การวิจัยแบบผสมผสานวิธี: กระบวนทัศน์การวิจัยในศตวรรษที่ 21. *วารสารครุศาสตร์ปัญญา*, 1(3), 66-85.
- สารินทร์ เอี่ยมครอง. (2561). *แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในจังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2561). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรทัย แก้ววิชัย. (2564). *การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.